

Prevence v právu životního prostředí

JUDr. Jana Dudová

- **zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí,**
- **zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu,**
- **zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky (zákon o prevenci závažných havárií),**
- **zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích,**
- **zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí,**
- **zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění.**

Zákon o posuzování vlivů na ŽP

- upravuje posuzování vlivů na ŽP a na veřejné zdraví
- stanoví postup fyzických a právnických osob, správních úřadů a územních samosprávných celků (obcí a krajů) při tomto posuzování. Posuzování vlivů na ŽP podléhá v zákoně vymezené
 - záměry , tzn. stavby, činnosti a technologie uvedené v příloze č. 1 zákona o posuzování vlivů na ŽP,
 - koncepce, jejichž provedení by mohlo závažně ovlivnit životní prostředí – jedná se o tzv. strategické plánování, SEA (Strategic Environmental Assessment, dále jen SEA), mezi něž zákon řadí strategie, politiky, plány nebo programy zpracované, zadané či schvalované orgánem veřejné správy.

- oznámení toho, kdo hodlá provést záměr (oznamovatel),
- dokumentace předkládaná ze strany oznamovatele,
- posudek, jehož zpracování si smluvně zajistí příslušný úřad.
- Oznamovatel je povinen předložit příslušnému úřadu písemně oznámení s náležitostmi, které stanoví příloha č. 3 k zákonu o posuzování vlivů na ŽP. Příslušný úřad oznámení

- Zveřejní

- Zároveň zašle k vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům.

Účast veřejnosti se v tomto stádiu posuzování vlivů na ŽP může realizovat zasláním písemného vyjádření k tomuto oznámení (ze strany kohokoliv).

- Příslušným úřadem zákon rozumí
- Ministerstvo životního prostředí (dále je ministerstvo ŽP),
- orgán kraje v přenesené působnosti, v jehož územně správním obvodu je navržen záměr nebo pro jehož územně správní obvod je zpracována koncepce.

- Příslušný úřad na základě dokumentace, posudku a veřejného projednání (má-li být ze zákona konáno), vyjádření uplatněných v průběhu řízení (případně pouze oznámení), vydává stanovisko k posouzení vlivů záměru na životní prostředí.
- nevztahuje se správní řád, nejedná se o správní rozhodnutí.
- Proti stanovisku nelze uplatnit žádné opravné prostředky.
- Stanovisko je však odborným podkladem pro vydání rozhodnutí, popř. opatření podle zvláštních právních předpisů, ve kterých se již bude jednat o správní řízení. Nejčastější takové navazující řízení se bude konat ve smyslu stavebního zákona, ale není vyloučeno, aby šlo o řízení, ve kterém je příslušný rozhodnout speciální stavební úřad (např. dle zákona o pozemních komunikacích, zákona o vodách apod.).
- Bez stanoviska nelze rozhodnutí nebo opatření podle zvláštních právních předpisů vydat. Správní úřad, který bude rozhodovat v navazujícím řízení, by měl zahrnout do svého rozhodnutí požadavky k ochraně životního prostředí uvedené ve stanovisku. Pokud tak neučiní, musí uvést relevantní důvody k takovému postupu.

Základní principy posuzování

- Posuzování převážně ve veřejném projednání (pouze nejsou-li ze strany veřejnosti v průběhu řízení o posuzování vlivů v zákonem stanovených lhůtách uplatněna nesouhlasná písemná vyjádření k dokumentaci nebo posudku, veřejné projednání nemusí být nařízeno – srov. § 9 odst. 9 zákona o posuzování vlivů na ŽP).
- Záměry, uvedené v příloze č. 1 kategorii I, podléhají posouzení vlivů na ŽP vždy. Ostatní záměry (resp. jejich změny) podléhají posouzení vždy, pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení.
- Cílem tohoto řízení je upřesnění informací, které je vhodné uvést do dokumentace vlivů záměrů na životní prostředí. Příslušný úřad může od zjišťovacího řízení v určitých, zákonem stanovených, případech upustit, a to tehdy, pokud neobdržel žádné odůvodněné nesouhlasné vyjádření k oznámení oznamovatele.

Zákon o posuzování vlivů na ŽP (§§ 10a – 10j) stanoví s účinností od 1. 5. 2004 i posuzování vlivů koncepcí na ŽP, tzn. problematiku SEA, jejíž rozsah, způsob projednání i ostatní náležitosti jsou koncipovány obdobně jako v případě posuzování procedury EIA. Bližší úprava se přitom vztahuje především k územně plánovací dokumentaci, resp. konceptu jejího řešení.

Posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice České republiky se vztahuje jak k záměru, tak i koncepci, pokud:

- dotčené území může zasahovat i mimo území ČR,
- požádá o posuzování stát, jehož území může být zasaženo závažnými vlivy na životní prostředí,
- záměr či koncepce mají být prováděny na území jiného státu a mohou mít závažný vliv na území České republiky.

Integrovaná prevence a omezování znečištění - IPPC

- **zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění (IPPC - Integrated Pollution Prevention and Control), o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci).** Týká se především velkých průmyslových a zemědělských podniků, výrobců potravin a krmiv, provozovatelů skládek, spaloven atd., uvedených v příloze 1 zákona.

Investor má v úmyslu postavit spalovnu nebezpečného odpadu

- Územní plán
- EIA – příl. I, kat. I – 10.2
- IPPC – příl. I. – 5.1
- Rozhodnutí o umístění stavby
- Účastníci řízení a účast veřejnosti
- Střety zájmů v území
- Právo na informace
- Odpovědnostní vztahy